

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-216/18 PPU

LM

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez High Court (Irlandia)]

Odesłanie prejudycjalne – Pilny tryb prejudycjalny – Współpraca policyjna i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych – Europejski nakaz aresztowania – Decyzja ramowa 2002/584/WSiSW – Artykuł 1 ust. 3 – Procedury przekazywania osób między państwami członkowskimi – Warunki wykonania – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej – Artykuł 47 – Prawo do niezawisłego i bezstronnego sądu

Streszczenie – wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 25 lipca 2018 r.

1. *Pytania prejudycjalne – Pilny tryb prejudycjalny – Przestanki – Osoba pozbawiona wolności – Rozstrzygnięcie sprawy mogące mieć wpływ na to pozbawienie wolności*

(statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 23a; regulaminu postępowania przed Trybunałem, art. 107)

2. *Współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych – Decyzja ramowa w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi – Przekazanie osób skazanych bądź podejrzanych, organom sądowym wydającym nakaz – Obowiązek poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawa – Zakres – Ograniczenia*

(Karta praw podstawowych Unii Europejskiej; decyzja ramowa Rady 2002/584, zmieniona decyzją ramową 2009/299, art. 1 ust. 3)

3. *Państwa członkowskie – Zobowiązania – Ustanowienie środków niezbędnych do zapewnienia skutecznej ochrony prawnej – Zakres*

(art. 2 TUE, art. 19 TUE; Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 47 akapit drugi)

4. *Prawo Unii Europejskiej – Zasady – Prawo do skutecznej ochrony sądowej – Zasada niezawisłości sędziowskiej – Zakres*

(art. 19 ust. 2 akapit trzeci TFUE; Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 47 akapit drugi)

5. *Współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych – Decyzja ramowa w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi – Przekazanie osób skazanych bądź podejrzanych, organom sądowym wydającym nakaz – Obowiązek poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawa – Skutki stwierdzenia ryzyka naruszenia prawa do niezawisłego sądu*

(Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 47 akapit drugi; decyzja ramowa Rady 2002/584, zmieniona decyzją ramową 2009/299, art. 1 ust. 3)

6. *Współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych – Decyzja ramowa w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi – Przekazanie osób skazanych bądź podejrzanych, organom sądowym wydającym nakaz – Obowiązek poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawa – Prawo do niezawisłego i bezstronnego sądu – Ryzyko naruszenia tego prawa ze względu na systemowe lub ogólne nieprawidłowości dotyczące niezawisłości władzy sądowniczej wydającego nakaz państwa członkowskiego – Badanie przez wykonujący nakaz organ sądowy – Zakres – Konsekwencje*

(Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 47 akapit drugi; decyzja ramowa Rady 2002/584, zmieniona decyzją ramową 2009/299, art. 1 ust. 3, art. 15 ust. 2)

1. Zobacz tekst orzeczenia.

(zob. pkt 28–31)

2. Zobacz tekst orzeczenia.

(zob. pkt 41–45)

3. Zobacz tekst orzeczenia.

(zob. pkt 48–52)

4. Zobacz tekst orzeczenia.

(zob. pkt 53, 54, 63–67)

5. U podstaw wysokiego poziomu zaufania między państwami członkowskimi, na którym opiera się mechanizm europejskiego nakazu aresztowania, leży wobec tego założenie, że sądy karne innych państw członkowskich, które w wyniku wykonania europejskiego nakazu aresztowania powinny przeprowadzić postępowanie przygotowawcze albo postępowanie wykonawcze w odniesieniu do kary pozbawienia wolności bądź środka polegającego na pozbawieniu wolności, a także postępowanie karne co do istoty sprawy, spełniają wymogi skutecznej ochrony sądowej, które obejmują w szczególności niezawisłość i bezstronność tych sądów. Należy zatem stwierdzić, że istnienie rzeczywistego ryzyka narażenia osoby wskazanej w europejskim nakazie aresztowania, w razie przekazania jej wydającemu nakaz organowi sądowemu, na naruszenie jej prawa podstawowego do niezawisłego sądu, a w konsekwencji istotnej treści jej prawa podstawowego do rzetelnego procesu sądowego, zagwarantowanego w art. 47 akapit drugi karty, może pozwolić organowi sądowemu wykonującemu nakaz, w drodze wyjątku, na wstrzymanie się od wykonania europejskiego nakazu aresztowania na podstawie art. 1 ust. 3 decyzji ramowej 2002/584.

(zob. pkt 58, 59)

6. Wykładni art. 1 ust. 3 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi, zmienionej decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r., należy dokonywać w ten sposób, że w sytuacji, gdy wykonujący nakaz organ sądowy, mający zadecydować o przekazaniu osoby wskazanej w europejskim nakazie aresztowania wydanym w celu przeprowadzenia postępowania karnego, posiada informacje, takie jak te zawarte w przyjętym na podstawie art. 7 ust. 1 TUE uzasadnionym wniosku Komisji, mogące wskazywać na istnienie rzeczywistego ryzyka naruszenia prawa podstawowego do rzetelnego procesu sądowego, gwarantowanego przez art. 47 akapit drugi Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, ze względu na systemowe lub ogólne nieprawidłowości w zakresie niezawisłości władzy sądowniczej wydającego nakaz państwa członkowskiego, wspomniany organ powinien zweryfikować w sposób konkretny i dokładny, czy – w świetle sytuacji osobistej tej osoby, jak również charakteru przestępstwa, za które jest ścigana, oraz kontekstu faktycznego, stanowiącego podstawę europejskiego nakazu aresztowania, oraz przy uwzględnieniu informacji udzielonych przez wydające nakaz państwo członkowskie na podstawie art. 15 ust. 2 decyzji ramowej 2002/584 ze zmianami – istnieją poważne i sprawdzone podstawy, aby uznać, że owa osoba będzie narażona na takie ryzyko w wypadku przekazania do tego ostatniego państwa.

Ponadto wykonujący nakaz organ sądowy powinien wystąpić do wydającego nakaz organu sądowego, na podstawie art. 15 ust. 2 decyzji ramowej 2002/584, o przekazanie wszelkich informacji uzupełniających, niezbędnych jego zdaniem do oceny istnienia takiego ryzyka. W sytuacji gdy na podstawie informacji, jakie wydający nakaz organ sądowy, po zwróceniu się w razie potrzeby o pomoc do organu centralnego lub jednego z organów centralnych wydającego nakaz państwa członkowskiego w rozumieniu art. 7 decyzji ramowej 2002/584 (zob. podobnie wyrok z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 97), przekazał wykonującemu nakaz organowi sądowemu, ten ostatni nie wykluczy istnienia rzeczywistego ryzyka narażenia danej osoby w tym państwie członkowskim na naruszenie jej prawa podstawowego do niezawisłego sądu, a w konsekwencji istotnej treści jej prawa podstawowego do rzetelnego procesu sądowego, wykonujący nakaz organ sądowy powinien wstrzymać się od wykonania europejskiego nakazu aresztowania, który dotyczy tej osoby.

(zob. pkt 76, 78, 79; sentencja)